

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082/610- 261571
Konu : Yazılı soru önermeleri

.../.../2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önermeleri incelenmiş olup, söz konusu önermelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

- Liste (4 Adet- 4 Sayfa)
- Cevap yazısı (47 Adet, 80 Sayfa)

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN MURAT BAKAN'IN
TBMM 7/2688 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVABI

SORULAR:

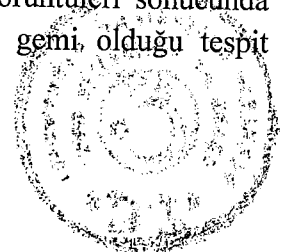
İzmir'in Foça ilçesinde Gencelli ve Cumhuriyet mahalleleri bölgesinde, perşembe akşamı denizde petrol sızıntısı meydana gelmiş, Bakanlığınız tarafından yapılan açıklamaya göre, 2.5 kilometrelik sahil şeridi, kaynağı hala belli olmayan petrol sızıntısı sebebiyle siyaha bürünmüştür. Bölgedeki temizlik çalışmaları, özel bir şirketin görevlileri tarafından devam ettirilirken, kirliliğin kontrol altına alındığı ve kaba temizliğin tamamlandığı açıklanmıştır.

Bu bağlamda;

- 1-Söz konusu sızıntının kaynağının tespit edilmesine ilişkin yapılan çalışmalar ne aşamada?
- 2-Sızıntının çevreye, denize ve canlılara verdiği zarara dair ortaya çıkan bilanço nedir?
- 3-Sızıntıdan kaynaklı siyaha bürünen alanın kaba temizliği bitmiştir. Sahillerin ve deniz altının ince temizliğine ne zaman başlanacaktır? Temizlik hangi firma ve kaç kişilik ekip tarafından hangi yöntemle gerçekleştirilecektir? Temizliğin tamamen bitmesi için öngörülen süre nedir?
- 4-Sızıntının sonucu olarak denizi, çevreyi ve canlı yaşamını tehdit edecek olası tehlikelere dair saptamalar yapılmış mıdır? Öngörülen tehlikeler nelerdir?
- 5-Yaşanması öngörülen yeni felaketlere karşı Bakanlığınız tarafından hangi önlemler alınmıştır?
- 6-İzmir Körfezi ve sahillerindeki batık gemilere dair hali hazırda yürüttüğünüz çalışmalar var mıdır? Varsa İzmir Körfezi ve sahillerinde tespit edilen toplam kaç batık gemi vardır? Bu batık gemilerle ilgili hangi çalışmalar yürütülmektedir? Böyle bir çalışmanız yoksa, İzmir Körfezi ve sahillerindeki batık gemilere dair bir çalışma yürütülecek midir?
- 7-İzmir'de sökümü devam eden ve söküm için bekleyen kaç 'hacizli gemi' vardır?
- 8-Deniz ve çevre kirliliğinin yanı sıra deniz canlıları ile insan yaşamını da tehdit eden 'hacizli gemiler'in akaryakıt yayılımı gibi tehditlere yönelik Bakanlığınız tarafından alınan tedbirler nelerdir?

CEVAP:

İzmir İli Foça İlçesinde meydana gelen deniz kirliliğinin kaynağının tespiti için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik İzmir İl Müdürlüğü, Aliğa Liman Başkanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve ilgili kurum kuruluşlarla birlikte çalışmalar titizlikle yürütülmüştür. Bu kapsamda, öncelikle kirliliğin türünün tespiti yapılmış, fuel oil olduğu anlaşılmış ve ardından kirlitenin tespiti amacıyla fuel oil kullanan ve bölgede olay günü bulunan tüm gemiler tespit edilmiştir. Bu gemilerin ve fuel oil hareketi bulunan bölgedeki tüm kıyı tesislerinin denetimi yapılmış, tanklarından numune alınarak, TÜBİTAK/MAM laboratuvarına parmak izi analizi yapılmak üzere gönderilmiştir. Sahil Güvenlik Komutanlığına bağlı helikopter ve uçak ile keşif uçuşları yapılmış, gündüz ve gece görüşlü kamera görüntüleri alınmıştır. TÜBİTAK-MAM'dan alınan analiz sonuçları ve ayrıca Bakanlığımız, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ve TÜBİTAK ile koordineli olarak elde edilen uydu görüntüleri ışığında kirliliğe neden olan geminin söküm amacıyla gelen "HARRIER" isimli gemi olduğu tespit edilmiştir.

5312 sayılı Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale ve Zararların Tazmini Esaslarına Dair Kanun ve Uygulama Yönetmeliği kapsamında ilgili kurum ve kuruluşlardan oluşan zarar tespit komisyonu kurulmuştur.

Söz konusu gemiye 2872 Sayılı Çevre Kanununun 20.maddesi (1) bendi 3.fıkrası "*Petrol türevleri (sintine, slaç, slop, akaryakıt, yağlı atık vb.) veya kirliliği balast tahliyesi yapan gemi ve diğer deniz vasıtalarından bin gros tona kadar olanlar için gros ton başına 20 Türk Lirası, bin ilâ beşbin (dahil) gros ton arasında olanlara bu miktar ve ilave her gros ton başına 4 Türk Lirası, beşbin gros tondan fazla olanlara ise, yukarıdaki miktarlar ve ilave her gros ton başına 100 Kuruş,*" hükmü ve 20. maddesi (1) bendi 2. paragrafı "*Tehlikeli madde ve atıkların deşarjı durumunda uygulanacak idarî para cezaları, petrol ve türevleri kategorisi esas alınarak on katı verilir.*" hükmü gereği ve 2872 Sayılı Çevre Kanunu Uyarınca Verilecek İdari Para Cezalarına İlişkin Tebliğinde (2018/1) belirtilen güncel rakamlara göre Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından 1.644.742,40 TL idari yaptırım uygulanmış olup; geminin satış veya sökülmesine izin verilmemektedir. İzmir Valiliği tarafından derhal İzmir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü koordinasyonunda , "Acil Müdahale Ekibi" oluşturulmuş ve olay yerine en yakın mesafede konumlanmış olan ve deniz kirliliğine müdahale konusunda yeterliliği bulunan iki uzman firma (Uzmar Uzmanlar Denizcilik San. Ve Tic. Ltd.Şti. ile Seagull Martı Çevre Hizmetleri Ltd.Şti.) temizlik çalışmaları için görevlendirilmiştir. Tüm çalışmalar, İzmir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü teknik personeli gözetiminde gerçekleştirilmiştir. Çalışmalarda deniz araçları da kullanılmıştır. Kıyıya vuran yoğun kirlilik bazı bölgelerde bariyerler ve sorbentler yardımıyla sıkıştırılarak oil skimmeri, pompalar ve vidanjörler yardımıyla toplanarak lisanslı atık taşıma araçları ile yine lisanslı bertaraf tesislerine gönderilmiştir. İnce temizlik çalışmaları, büyük kayaların olduğu alanlarda basınçlı makinelerle ve organik temizlik malzemeleri ile yumuşatılarak silinmek suretiyle tamamlanmıştır.

Çalışmalar kapsamında; İki profesyonel temizlik firması ile birlikte Foça ve Aliğa Belediyelerinde görevli personelden oluşan 80 kişilik ekip temizleme çalışmalarında görev almıştır. Toplam 18560 Saat çalışma yapmıştır, kirliliğe daha çok manuel müdahale edildiği için çok miktarda kişisel koruyucu ekipmanlar kullanılmıştır. 2872 sayılı Çevre Kanunu kapsamında tesislerin çevre kirliliğini önlenmesine yönelik tedbirler alınmakta olup, İzmir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüz, Sahil Güvenlik ve Liman Başkanlıkları tarafından denetimler yapılmaktadır. 5312 sayılı Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale ve Zararların Tazmini Esaslarına Dair Kanun ve Uygulama Yönetmeliği kapsamında Risk Değerlendirmesi ve Acil Müdahale Planları hazırlanmaktadır.

Bakanlığımız tarafından batık gemilerle ilgili "Batık Gemilerin Çevresel Açısından İncelenmesi" projesi yapılmıştır. Ayrıca Limanlar kanuna göre batık gemilerin çıkarılması işlemleri Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından yürütülmekte olup, batıkların çıkarılması için Bakanlığımız tarafından çevresel tedbirlerinin alınması ile ilgili görüş verilmektedir. Ayrıca hacizli gemilerle ilgili çalışmalar Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından yürütüldüğünden; bu husustaki bilgilerin Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığında alınması gerektiği mütalaa edilmektedir.

